

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 35213015078737, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 163/08 від 18.04.2018

**Народному депутату України
Бублику Ю. В.**

Про вплив міграційних процесів на
соціально-економічний розвиток
України

Шановний Юрію Васильовичу!

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 03.05.2018 № 17346/1/1-18 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 20.04.2018, щодо впливу міграційних процесів на соціально-економічний розвиток України та повідомляє.

Трудова міграція як загальноприйнятий економічний механізм поєднання попиту та пропозиції робочої сили в межах функціонування міжнародного ринку праці існує в переважній більшості країн світу і відрізняється лише співвідношеннями імміграційних та еміграційних потоків.

Участь України в таких процесах обумовлюється поєднанням зовнішніх чинників трудової міграції з боку країн-реципієнтів (привабливий і місткий ринок праці розвинутих країн, з вищим порівняно із середнім в Україні рівнем заробітної плати) і внутрішніх чинників соціально-економічного розвитку України (скорочення попиту на робочу силу всередині країни та низький рівень заробітної плати на національному ринку праці).

Попри це економічні та соціальні наслідки міграції робочої сили з України мають як негативні, так і позитивні аспекти.

З одного боку, трудова міграція спричиняє дефіцит працівників у деяких галузях та регіонах, негативно позначається на сімейних стосунках та рівні народжуваності, а з іншого – зменшує напругу на ринку праці, сприяє підвищенню добробуту українських сімей, збереженню та формуванню у працездатного населення професійних навичок та є джерелом валютних надходжень до бюджету за рахунок переказу в Україну коштів (податок з доходів, митні збори).

У 2017 році суб'єктами господарювання, що мають ліцензію Мінсоцполітики на посередництво у працевлаштуванні за кордоном, працевлаштовано 83,8 тис.

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
9680/0/2-18/53 від 16.05.2018

23.05.2018 09:24

109044

громадян України, з яких: 91 % – чоловіки; більше ніж дві третини – особи, віком понад 30 років; близько половини – з повною вищою освітою; близько третини – із професійно-технічною освітою; понад третину до виїзду з України працювали у сферах транспорту, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності, близько 10 % – у переробній промисловості, близько 10 % – на будівництві, понад третину – на низькокваліфікованих роботах, близько 15 % – на посадах фахівців, 12 % – професіоналів, 12 % – робітників з обслуговування, експлуатації та складання устаткування та машин.

За даними Міністерства освіти і науки України, відтік молоді за кордон може відбуватись внаслідок академічної міграції.

Попри це, за даними аналітичного центру CEDOS, 96 % випускників закладів загальної середньої освіти, які за результатами усіх ЗНО набрали 180 і більше балів у 2017 році, вступили саме до українських ВНЗ.

Питання зайнятості молоді є предметом постійної уваги Уряду.

З метою сприяння підвищенню зайнятості та розширенню можливостей для працевлаштування молоді Законом України „Про зайнятість населення” передбачено ряд механізмів.

Зокрема, встановлено додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню громадян, неконкурентоспроможних на ринку праці, в тому числі молоді, яка закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і яка вперше приймається на роботу.

При наданні молодій людині першого робочого місця роботодавцю компенсуються фактичні витрати в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу. Така компенсація виплачується щомісячно протягом одного року з дня працевлаштування особи на нове робоче місце за умови збереження її зайнятості упродовж двох років. Це стосується також суб'єктів малого підприємництва із пріоритетних видів економічної діяльності.

Молоді, яка звертається до державної служби зайнятості, надається допомога в підборі роботи, у тому числі на тимчасовій основі, забезпечується сприяння в організації підприємницької діяльності, пропонуються профінформаційні та профконсультаційні послуги щодо вибору професії з урахуванням потреб регіонального ринку праці, участь у ярмарках вакансій, інформаційно-консультаційних і профорієнтаційних заходах, семінарах і тренінгах, які проводяться державною службою зайнятості, зокрема, щодо оволодіння технікою пошуку роботи, самопрезентації, складання резюме, професійного навчання.

За даними Державної служби статистики, за підсумками 9 місяців 2017 року рівень зайнятості молоді віком 15–24 роки становив 28,2 %, 25–29 років – 69,5 %, 30–34 роки – 74,2 %, рівень безробіття молоді віком 5–24 роки, визначений за методологією МОП, становив 18,9 %, 25–29 років – 11,4 %, 30–34 роки – 10,1 відсотка.

У середньому в країнах – членах ЄС рівень безробіття серед молоді у віці 15–24 роки становив 17,0 відсотків.

Протягом 2017 року знайшли роботу за направленням державної служби зайнятості 297,2 тис. молодих осіб у віці до 35 років.

З метою зниження в Україні масштабу бідності та соціального відчуження і запровадження нових механізмів запобігання цим явищам Урядом схвалено Стратегію подолання бідності (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 161), якою передбачено, зокрема, підвищення доходів населення від зайнятості та збільшення виплат у системі державного соціального страхування для забезпечення умов гідної праці.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 99-р затверджено План заходів на 2018 рік з реалізації Стратегії подолання бідності, яким передбачено низку завдань, спрямованих на перебудову системи державного сприяння працевлаштуванню на принципово нових засадах з урахуванням балансу інтересів роботодавців і громадян, які шукають роботу.

З метою спрямування зусиль держави і суспільства на формування та реалізацію державної міграційної політики, яка позитивно впливатиме на задоволення потреб економіки в національній робочій силі та відповідатиме міжнародним стандартам, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 482 схвалено Стратегію державної міграційної політики України на період до 2025 року (далі – Стратегія).

Стратегія, серед іншого, передбачає зниження адміністративних бар'єрів для свободи пересування населення України, зменшення негативних наслідків еміграції України та посилення її позитивного впливу на розвиток держави, створення необхідних умов для повернення та реінтеграції українських мігрантів в українське суспільство, сприяння легальній міграції.

Соціальний і правовий захист трудових мігрантів забезпечується правовим урегулюванням питань, пов'язаних із працевлаштуванням за кордоном, через укладення двосторонніх та приєднання України до багатосторонніх міжнародних угод.

На сьогодні Україна є стороною Європейської конвенції про правовий статус трудящих мігрантів та сімнадцяти двосторонніх угод щодо працевлаштування і соціального захисту трудових мігрантів.

Мінсоцполітики постійно проводить роботу з формування та реалізації політики зайнятості та трудової міграції. На сьогодні Міністерством розробляється законопроект щодо сприяння продуктивній зайнятості, яким пропонується впроваджувати успішний світовий досвід у діяльність державної служби зайнятості, розвивати механізми, що забезпечуватимуть мобільність, гнучкість і захищеність суб'єктів на ринку праці, впроваджувати нові активні заходи на ринку праці, спрямовані на задоволення потреб роботодавців і працівників, створювати умови для зацікавленості роботодавців у збереженні та створенні робочих місць, впроваджувати принципи системи навчання впродовж життя, зменшувати масштаб неформальної зайнятості та безробіття.

Також повідомляємо, що питання збереження і розвитку трудового потенціалу було розглянуто на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради (далі – Національна рада), яке відбулося 05.04.2018. Проект рішення Національної ради доопрацьовується в Комітеті Національної ради, утвореному на

паритетній основі з представників сторони органів виконавчої влади, профспілкової сторони та сторони роботодавців.

Разом з тим питання збереження та розвитку трудового потенціалу, управління міграційними потоками, зайнятості молоді розглядаються в ході колективних переговорів з укладення Генеральної угоди між Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями профспілок та всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців на новий строк.

Крім того, інформуємо, що наразі планується створення експертної групи з питань трудової міграції.

З повагою

Міністр

А. Рева

Подуст К. С.,
тел.: 287-38-65

